KINNITATUD
Päästeteenistuse kutseala kutsekomisjoni
14.10.2026 otsusega nr 6.6-4/365

VARASEMATE ÕPINGUTE JA TÖÖKOGEMUSE ARVESTAMISE TINGIMUSED JA KORD PÄÄSTEALA KUTSETELE

1. Üldsätted

1.1. Käesolevas korras sätestatakse varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamiseks (edaspidi VÕTA) taotluste esitamise, hindamise ning arvestamise kord päästeala kutsete taotlemisel.

1.2. Hindamisi viib läbi päästeala kutsekomisjoni juures tegutsev vastava valdkonna hindamiskomisjon, mida loetakse ühtlasi VÕTA komisjoniks (edaspidi komisjon).

1.3. VÕTA eesmärk on võimaldada haridustaseme, muu organiseeritud õppetegevuse (mitteformaalne haridus) erialase töökogemuse kaudu ning igapäevase tegevuse ja vaba aja raames õppimise (informaalne haridus) tulemusi lugeda samaväärseks kutse taotlemise või kutseeksamil osalemiseks vajalike (eel)tingimuste täitmise või kompetentsi tõendamisega.

1.4. VÕTA rakendamisel lähtutakse kutseseaduses, päästeala kutse andmise korras jt valdkonda reguleerivates õigusaktides toodud eesmärkidest ja põhimõtetest.

1.5. VÕTAt rakendatakse kutsetunnistuse taotlemise või kutseeksamile pääsemise tingimustele vastavuse kindlaks määramiseks.

1.6. Käesolevat korda ei rakendata kutsetunnistuse taotlemise või kutseeksamile pääsemise tingimuste osas, mis tulenevad kohustusena valdkondlikest õigusaktidest.

1.7. VÕTA alusel päästeala kutse andmise töökorralduse üldine informatsioon on avaldatud Sisekaitseakadeemia kodulehel www.sisekaitse.ee

2. Taotlemine

2.1. Varasemat õpi- ja töökogemuse arvestamiseks esitab taotleja tõendusmaterjalid ning kirjelduse kompetentsuse tõendamise kohta vastava kutse taseme vormil:

2.1.1. päästja, tase 4 (LISA 1);

2.1.2. päästemeeskonna juht, tase 5 (LISA 2);

2.1.3. päästekorraldaja, tase 4 (LISA 3);

2.1.4. demineerija EOD1, tase 4 (LISA 4);

2.1.5. demineerija EOD2, tase 4 (LISA 5);

2.1.6. demineerija EOD3, tase 5 (LISA 6);

2.1.7. pommitehnik EOD3+ tase 5 (LISA 7);

2.1.8. demineerimisinstruktor, tase 6 (LISA 8).

2.2. Dokumentide alusel kutse taotlemisel VÕTA rakendamiseks esitatakse VÕTA taotluse vorm koos kutse taotlemise dokumentidega selleks väljakuulutatud tähtajaks.

2.3. Kutseeksamil osalemiseks eeltingimuste või mõne eksami osa VÕTA kaudu tõendamiseks esitatakse VÕTA taotlus koos dokumentidega 30 päeva enne kutseeksamile registreerimise tähtaega (kuupäev kajastatakse Sisekaitseakadeemia lehel eraldi).

2.4. Otsus taotlus esitada on vabatahtlik ning tuleneb taotleja soovist.

2.5. Varasemate õpingute arvestamiseks esitab taotleja vaid asjakohased tõendavad materjalid ning vastutab esitatud dokumentide õigsuse eest.

2.6. Varasema töökogemuse arvestamiseks lisab taotleja vajalikud tõendusmaterjalid (näiteks koopia ametijuhendist, töölepingust, ametisse nimetamise käskkirja koopia või tõend asutuses töötamise kohta, iseloomustus otseselt juhilt, näiteid tehtud töödest, sertifikaadid, täiendusõppe tunnistused/tõendid, kutsetunnistus või portfoolio jms) ja kogemusest õpitu analüüsi.

2.6.1. Tõendusmaterjal peab vastama järgmistele kriteeriumitele:

- on taotleja poolt loodud või taotleja kohta käiv;
- on seotud tõendatavate pädevustega;
- on seotud kogemusest õpitu analüüsiga.

2.6.2. Kogemusest õpitu analüüsil on järgmised kriteeriumid:

- väljendab taotleja poolt kogemustest õpitut;
- on seotud taotletava(te) kutse(te)ga;
- on analüüsitud asjakohaseid tööülesandeid.

2.7. VÕTA-t saab rakendada ka osaliselt, kui taotlejal on õpiväljundid saavutatud osaliselt. Sel juhul fikseeritakse otsuses täpselt, millised õpiväljundid on saavutatud ning mida peab taotleja kutseeksami käigus veel sooritama või täiendavalt tõendama, et jõuda kõikide õpiväljundite saavutamiseni.

2.8. Dokumendid vaatab läbi ja edastab komisjonile Sisekaitseakadeemia kutsete koordinaator.

3. Hindamine

3.1. VÕTAga kutse taotlemise eeltingimuste asendamist ja kutseeksamile lubamist hinnatakse vastavalt taotleja toodud tõendusmaterjalidele.

3.2. Hindamisel lähtutakse sellest, kas õpingute (sh mitteformaalne) ja töö käigus omandatud teadmised ja oskused vastavad taotluses märgitud kutse tasemele ja vastavas kutsestandardis kirjeldatud kompetentsusnõuetele.

3.3. Varasemaid õpinguid/omandatud pädevusi hinnatakse terviklikult, sõltumata tulemuse saavutamise viisist. Mitteoluline erinevus varasemate õpingute mahus ja õpitu sisus, samuti erinevus hindamise vormis, õpitu komponentides või õpingutulemuste kontrollvormis ei ole positiivse otsuse tegemisel määrav. Põhjendatud juhtudel võib hindamisel arvesse võtta õppimise aega.

3.4. Komisjon võib nõuda taotlejalt täiendavate dokumentide ja tõendusmaterjalide esitamist ning vajadusel teha taotlejat eelnevalt teavitades päringuid esitatud tõendusmaterjalide osas. Nimetatud juhul võib komisjon pikendada taotluse läbivaatamise tähtaega 30 päeva võrra.

3.5. Vajadusel võib komisjon otsuse tegemisel kaasata eksperte (tööandjad, koolitajad jt) ja/või viia läbi taotlejaga intervjuu.

4. Otsustamine

4.1. Komisjoni vastus taotlusele vormistatakse otsusena ühe kuu jooksul pärast taotluse esitamise tähtaega;

4.2. Komisjoni otsust ülekantavate kompetentside kohta arvestatakse kutseeksami tulemuste kinnitamisel;

4.3. Otsus taotluse osalise rahuldamise või rahuldamata jätmise kohta peab olema põhjendatud.

4.4. Taotlejat teavitatakse komisjoni otsusest kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis hiljemalt 10 päeva jooksul peale otsuse kinnitamist kutsekomisjonis.

4.5. VÕTA taotlejal on õigus varasemate õpingute ja töökogemuste arvestamisel tehtud otsus vaidlustada lähtuvalt haldusmenetluse seadustikus sätestatud tingimustel ja korras.